

O omyloch a chybách

Errare humanum est. V kontexte medicíny (ak ešte považujeme psychiatriu za súčasť medicíny) tento výrok znie možno cynicky. Ako pri každej práci aj pri liečbe chorých ľudí vznikajú omyly, ktoré môžu mať výrazný negatívny dosah na zdravie a životy našich pacientov.

Žijeme v dobe, keď je verejná mienka systematicky masírovaná témami o nízkej efektívnosti slovenského zdravotníctva, perseverujú a zdôrazňujú sa pochybenia lekárov i iných zdravotníckych pracovníkov a keby neexistovala téma justícia, lekár by asi bol v mediálnom obraze verejným nepriateľom číslo jeden.

Ak dôjde k omylu zanedbaním povinností lekára, tu je občiansko- či trestno-právna a morálna zodpovednosť jednoznačná. Ani nehovorím o (snáď ne)možnom úmyselnom pochybení v medicíne.

Zachytil som však nedávno debatu chirurgických odborov o poškodení zdravia pacienta komplikáciami, keď lekár konal s tým najlepším vedomím a svedomím, neurobil žiadnu hrubú chybu, ale dané ochorenie má štatisticky opísanú vysokú mieru komplikácií (Mýtnik M. Quo vadis, medicis professionem? Slovenská chirurgia 3/2013).

Rozhodovanie o krochch pri liečbe je u nás často forsírované časovou tiesňou a determinované žiadnymi, neúplnými, nepresnými či úplne mylnými informáciami o pacientovi, či už z titulu objektívnej nemožnosti ich získať alebo nevedomou či v horšom prípade vedomou kontamináciou informácií z anamnézy alebo heteroanamnézy. Ak k tomu pripočítame faktory komplikujúce liečbu zo strany chorého – okrem vis major výsostne individuálnej reakcie na liečbu aj napr. zníženú kompliance, nedodržiavanie liečebného režimu etc., vychádza nám „štatistické“ riziko vzniku komplikácií.

Pridal by som však k týmto faktorom ešte jeden, neobjektívny. Istá miera viery v správnosť nášho rozhodnutia je nevyhnutná, inak by sme sa stali anxióznymi pochybovačmi a výsledky práce by boli nulové. Aby sme však neskončili pri štatistickom modeli typu „na manévroch sú povolené 3 % straty“, ktorý alibisticky pokrýva možno právne aspekty našej práce, potrebujeme aj prítomnosť vedomia o možných limitoch našich osobných profesionálnych kompetencií. A práve prítomnosť takejto pokory môže zabrániť „štatistickým stratám“.

MUDr. Marek Zelman

Psychiatria pre prax

Ročník 14, 2013, číslo 4, vychádza 4-krát ročne

Dátum vydania: november 2013

Hlavný editor a odborný redaktor:

MUDr. Jozef Dragašek, PhD.

Redakčná rada:

MUDr. Ivan André, PhD.

prof. MUDr. Jaroslav Bouček, CSc.

MUDr. Dagmar Breznoščáková, Ph.D.

MUDr. Danica Caisová-Škultétyová

MUDr. Pavel Doubek

prof. MUDr. Ivana Drtílková, CSc.

MUDr. Vlasta Hanušková

MUDr. Erik Herman, Ph.D.

prof. MUDr. Ladislav Hosák, Ph.D.

MUDr. Josef Chval

MUDr. Vladislav Chvála

MUDr. Luboš Janů, Ph.D.

doc. MUDr. Roman Jiráček, CSc.

doc. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D.

MUDr. Miloslav Kopeček, Ph.D.

MUDr. Michal Maršálek, CSc.

MUDr. Mária Martinová, Ph.D.

MUDr. Branislav Moťovský

MUDr. Ludvík Nábělek, Ph.D.

MUDr. Karel Nešpor, CSc.

MUDr. Eva Pálová, Ph.D.

doc. MUDr. Ján Pečeňák, CSc.

prof. MUDr. Ján Pavlov Praško, CSc.

doc. MUDr. Libuše Stárková, CSc.

MUDr. Jaroslav Vaněk

MUDr. Marek Zelman

MUDr. Elena Žigová

prof. MUDr. Alexandra Žourková, CSc.

Vydavateľ:

SOLEN, s. r. o., IČO 35865211

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava
tel.: 02/5465 1381, fax: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka časopisu:

Mgr. Andrea Dúbravčíková,
02/5413 1381, 0910 956 370, dubravcikova@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Renáta Kajanovičová,
0910 902 599, kajanovicova@solen.sk

Predplatné na rok 2014:

Cena predplatného za 4 čísla na rok 2014 je 12 €. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/5465 1384

Vydavateľ v ČR:

SOLEN, s. r. o., Lazecká 297/51, 779 00 Olomouc

Redaktorka v ČR:

Mgr. Kateřina Dostálová, dostalova@solen.cz

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3576/09

ISSN 1335-9584 (tlačené vydanie)

ISSN 1339-4258 (online)

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citacia skratka: Psychiatr. prax

Spoločnosť Solen, s.r.o., má výhradné právo na publikáciu článkov z časopisu Psychiatria pre prax a z ďalších časopisov spoločnosti Solen, s.r.o. v ČR. Akákoľvek časť obsahu Psychiatria pre prax nesmie byť kopírovaná alebo rozmnožovaná s cieľom ďalšieho rozširovania akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme (mechanickej, fotografickej, xerografickej či elektronickej) bez písomného súhlasu spoločnosti Solen, s.r.o., ako vlastníka autorských práv na území Slovenskej republiky. O zhotovovanie a zasielanie kópií stránok či jednotlivých článkov publikovaných v časopisoch spoločnosti Solen možno žiadať výlučne redakciu alebo spoločnosť Solen.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.